

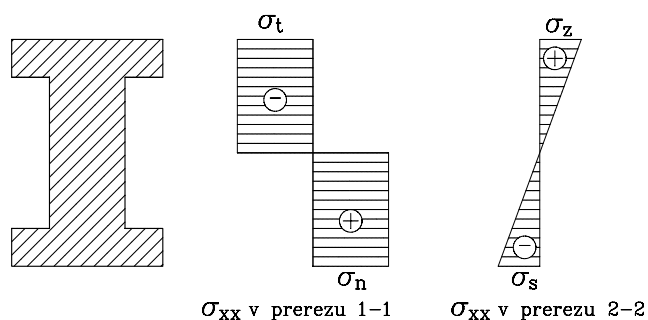
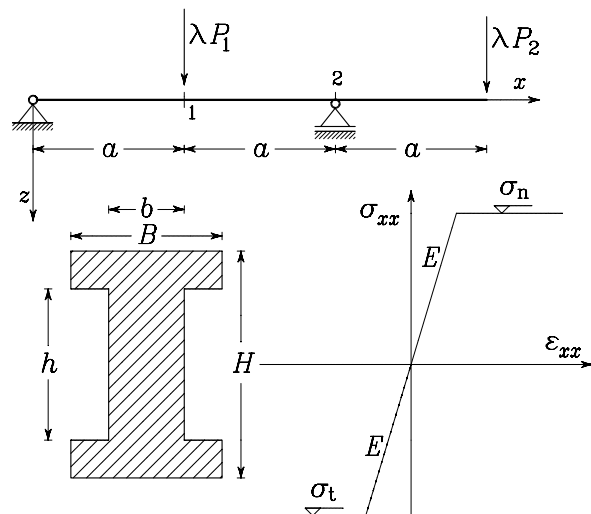
Drugi kolokvij iz TRDNOSTI (UNI), 30. maj 2002

1. Prostoložeci nosilec simetričnega prereza je obremenjen z dvema silama, kot prikazuje slika. Po metodi plastičnih členkov določi obtežni faktor λ , pri katerem se konstrukcija poruši. Pri tej obtežbi določi tudi potek normalnih napetosti σ_{xx} v prerezih 1 in 2.

Podatki: $B = 12$ cm, $H = 25$ cm, $b = 6$ cm, $h = 15$ cm, $a = 2$ m, $E = 200\,000$ MPa, $\sigma_n = 200$ MPa, $\sigma_t = -200$ MPa, $P_1 = 100$ kN, $P_2 = 17$ kN.

Rešitev: Na sliki spodaj (na sredini) je prikazan potek normalnih napetosti σ_{xx} v prerezu 1-1, v katerem nastopi maksimalni upogibni moment $M_1 = \lambda \times 8300$ kN cm tik pred porušitvijo. Ta je enak poloplastičnemu momentu prereza $M_p = 30750$ kN cm od koder dobimo $\lambda = 3.7048$.

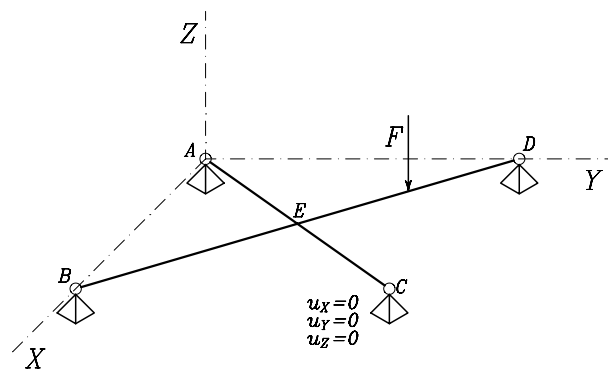
Moment v prerezu 2-2 pri podanem λ znaša $M_2 = 12596$ kN cm. Potek napetosti v prerezu 2-2 je kar linearen in sicer znaša $\sigma_z = -\sigma_s = 11.2969 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$. Potek napetosti je podan na sliki (desno).

2. Z uporabo izreka o dopolnilnem virtualnem delu izračunaj notranje sile N_z , M_x in M_y v podani ravninski mreži. V točki E sta nosilca nepodajno povezana med sabo. V vseh podporah so preprečeni vsi pomiki in dopuščeni vsi zasuki. Izračunaj tudi pomik pod silo F , ki prijemlje na sredini polja ED.

Podatki: $a = 2$ m, $A(0, 0, 0)$, $B(a, 0, 0)$, $C(a, a, 0)$, $D(0, a, 0)$, $F = 4$ kN, $E I_y = G I_x$.

Rešitev: $A_z = \frac{11}{64} F$, $B_z = \frac{5}{64} F$, $C_z = \frac{11}{64} F$, $D_z = \frac{37}{64} F$, $M_x \equiv 0$, $w_F = -\frac{167}{12288} \frac{F a^3 \sqrt{2}}{E I_y}$.

3. Izračunaj torzijski vztrajnostni moment I_x simetričnega prereza na sliki. Prerez je obtežen s torzijskim momentom M_x . Izračunaj tudi največjo strižno napetost v prerezu.

Namig: Upoštevaj simetrijo prereza.

Podatki: $a = 45$ cm, $t = 5$ cm, $M_x = 10$ kN m.

Rešitev: $I_x = 571327$ cm⁴, $\sigma_{x\zeta}^{\max} = 0.07 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$.

